

Філіпенко Т.В. Європейські підходи до забезпечення якості вищої юридичної освіти в Україні. *Юридична наука і освіта в сучасних умовах: стан і перспективи розвитку : Матеріали Всеукр. Наук.-практ. Конф. Присвяченої 35-річчю юридичного факультету Донецького нац. Ун-ту ім. В. Стуса (18 травня 2018 р.). – Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД, 2018. – (140 с.). – С. 8-10.*

Концептуальні засади реформування юридичної освіти

**ЄВРОПЕЙСЬКІ ПІДХОДИ ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ
ВИЩОЇ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ**

Філіпенко Тетяна В'ячеславівна,

Маріупольський державний університет

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту», система забезпечення якості вищої освіти в Україні складається із: системи забезпечення закладами вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості); системи зовнішнього забезпечення якості освітньої діяльності закладів вищої освіти та якості вищої освіти; системи забезпечення якості діяльності Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти і незалежних установ оцінювання та забезпечення якості вищої освіти [1, Ст. 16].

Зазначені системи відповідають Стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG), нова редакція яких була ухвалена 14-15 травня 2015 року у Єревані [2].

Головна ціль Стандартів і рекомендацій – посприяти кращому розумінню якості навчання і викладання у різних країнах і серед усіх залучених сторін. Виходячи з цих стандартів треба визнати якість вищої юридичної освіти ціллю, яка є незаперечною, і яка приймається усіма учасниками у сфері вищої юридичної освіти.

В процесі налаштування внутрішньої системи забезпечення якості важливе значення має визначення місії та плану розвитку вищого

навчального закладу, які повинні бути задокументовані та доступні для ознайомлення.

Невід'ємною складовою системи забезпечення якості вищої юридичної освіти є підтримка академічної доброчесності та політики запобігання проявам академічного шахрайства, які потребують інституціоналізації, а саме: розробки і прийняття етичного кодексу або ж «кодексу честі», формування та роботи етичної комісії, прийняття нормативних документів для запобігання плагіату, списуванню, іншим формам академічного обману. Важливо, щоб ці процеси не відбувалися суто формально, наприклад, розробка етичного кодексу ВНЗ повинна відбуватися за участі студентів і викладачів та враховувати їх інтереси, а процедура прийняття рішень етичною комісією повинна передбачати можливість захисту та апеляції [3].

На внутрішнє забезпечення якості освіти суттєво впливають внутрішні комунікації та розподіл повноважень всередині навчального закладу, ефективна співпраця його структурних підрозділів.

Необхідною умовою якості освіти є орієнтація на студентоцетризм, розвиток взаємоповаги у стосунках між студентами і викладачами. Повинен бути зворотній зв'язок під час оцінювання знань студентів. Студенти мають не просто отримувати оцінки за виконані завдання, а й розуміти, чому саме такі оцінки, і з чого вони складаються (робота на семінарі, самостійна робота, тестовий контроль тощо).

Складовою системи забезпечення якості юридичної освіти є політика прозорості, вищий навчальний заклад повинен вчасно надавати і оновлювати інформацію про свою діяльність, у чому значну роль відіграє офіційний сайт ВНЗ, який має бути інформативним та корисним для користувачів.

З точки зору Воронцової К.В. основними завданнями якісної юридичної освіти в демократичному суспільстві є: диверсифікація

спеціалізацій випускників юридичної професії та їхнє періодичне оновлення залежно від потреб соціально-економічної діяльності суспільства; оптимізація системи підготовки фахівців для правоохоронних органів; установлення уніфікованих вимог щодо змісту вищої юридичної освіти; збільшення кількості навчальних практично зорієнтованих дисциплін, спрямованих на розвиток індивідуальних професійних якостей студента; широке залучення до навчального процесу вітчизняних та іноземних фахівців галузі права; активне застосування апробованих світових методик [4, с. 280].

З нашої точки зору, для підвищення якості освітніх послуг, а відповідно – отриманих знань, необхідно сформувати новий зміст вищої юридичної освіти шляхом проведення відповідних організаційних заходів, пов'язаних з реалізацією змісту освіти через кадрове та навчально-методичне забезпечення, матеріально-технічну базу, систему доступу та діагностику знань. Крім того, потребує узгодження українська система вищої юридичної освіти з європейськими та світовими стандартами.

Література:

1. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). – К.: ТОВ “ЦС”, 2015. – 32 с.
3. Як побудувати систему внутрішнього забезпечення якості освіти в університеті відповідно до європейських стандартів: чеський досвід для українських ВНЗ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.saiup.org.ua/novyny/yak-pobuduvaty-systemu-vnutrishnogo-zabezpechennya-yakosti-osvity-v-university/>

4. Воронцова К.В. Стан дослідження розвитку вищої юридичної освіти незалежної України / К.В. Воронова // Науковий вісник кафедри Юнеско КНЛУ. – Серія «Філологія – Педагогіка – Психологія». – Випуск 31. – 2015. – С. 275-281.